BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Takimi i pestë i ekipës për menaxhim të projektit për zvogëlim të pagesave në para të gatshme në Kosovë

Ekipi menaxhues i projektit në kuadër të Këshillit Kombëtar të Pagesave (KKP)

14 dhjetor, 2011

Përmbajtja

- Miratimi i procesit dhe konkluzioneve të takimit të fundit
- Informim/Prezantim nga ana e grupit punues në kuadër të ekipit për menaxhim të projektit për zvogëlim të pagesave në para të gatshme (Akile, Boryana dhe Edmond).
- Informim/Prezantim lidhur me VISA dhe MASTERCARD
- Instrumentet e pagesave dhe terminalet - Kosova në krahasim me shtetet në Evropën Qendrore dhe Juglindore *(prezantim i shkurt)*
- Hapat e ardhshëm - konkluzionet

1. Miratimi i procesit dhe konkluzioneve të takimit të fundit

z. Robert Wright
CEO Raiffeisen Bank

2. Informim/ Prezantim nga ana e grupit punues

3. Informim/ Prezantim lidhur me MasterCard dhe VISA

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

4. Prezantim:

Instrumentet dhe terminalet e pagesave - Kosova në krahasim me vendet e Evropës Qendrore dhe Juglindore

Gjylfidane Kadrijaj, Drejtore, Drejtorati i Sistemeve Ndërbankare të Pagesave

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Tabela Krahasuese

Përshkrimi	Kosova	Sllovenia	Hungaria	Republika Çeke	Turqia	Serbia	Bullgaria	Shqipëria	Bosnia	Mali I Zi	Kroacia	Maqedonia
Banorë *(në milion)*	2.1	2.05	10.02	10.51	73.3	7.38	7.54	3.19	3.77	0.62	4.42	2.06
ATM	415	1,814	4,843	3,742	27.649	2,857	5,718	771	1,098	-	3,794	869
POS	6.194	35.622	78.441	96.958	1,823.530	57.459	60.762	4,903	17.834	-	92.690	31,491
Kartela Krediti	37.922	122,638	1.367.928	1.587.889	46.956.124	936.008	992.428	27.300	-	-	1.990.395	303.158
Kartela Debiti	480.659	2.742.470	7.553.209	7.888.879	69.916.462	5.211.929	6.623.423	667.548	-	-	6.846.034	1.048.180
Total Kartela	518.581	2.865.108	8.921.137	9.476.768	116.872.586	6.147.937	7.615.851	694.848	1.663.466	-	8.836.429	1.351.338
E-Banking Llogari	55.292	-	-	-	-	-	-	27.368	67.802	-	989.862	211.599

(për 1,000,000 banor në 2010)

Përshkrimi	Kosova	Sllovenia	Hungaria	Republika Çeke	Turqia	Serbia	Bullgaria	Shqipëria	Bosnia	Mali I Zi	Kroacia	Maqedonia
ATM	198	885	483	356	377	387	758	242	291	-	858	422
POS	2.950	17.377	7.828	9.225	24.878	7.786	8.059	1.537	4.731	-	20.971	15.287
Kartela Krediti	18.058	59.823	136.520	151.084	640.602	126.830	131.622	8.558	-	-	450.316	147.164
Kartela Debiti	228.885	1.337.790	753.813	750.607	953.840	706.223	878.438	209.263	-	-	1.548.876	508.825
Total Kartela	246.943	1.397.614	890.333	901.691	1.594.442	833.054	1.010.060	217.821	449.195	-	1.999.192	655.989
E-Banking Llogari	26.330	-	-	-	-	-	-	8.579	17.985	-	223.951	107.572

ATM

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Numri i terminaleve ATM për 1,000,000 banorë në 2010

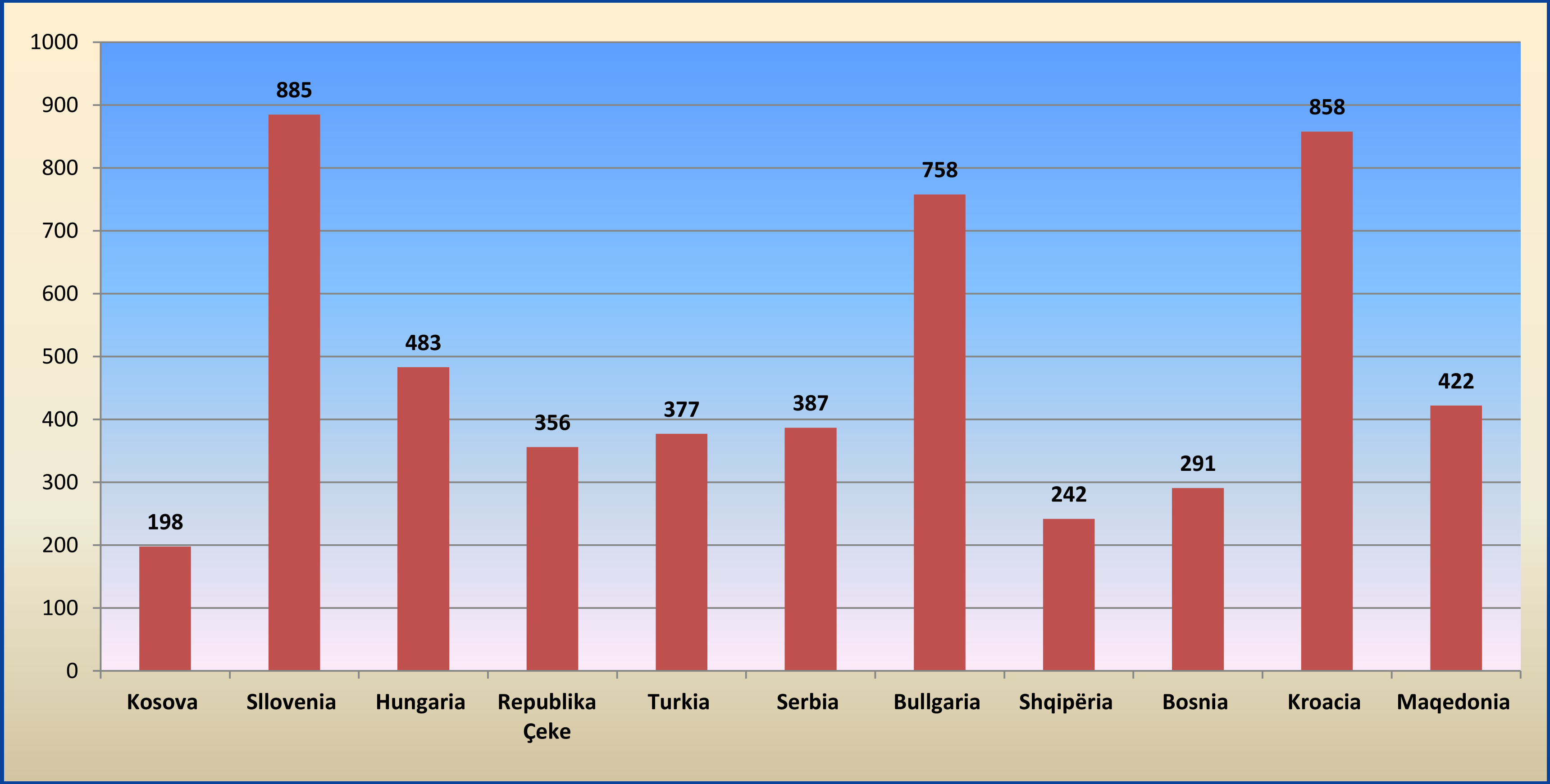

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

ATM

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Rritja vjetore e numrit të ATM-ve në 3 vitet e fundit:

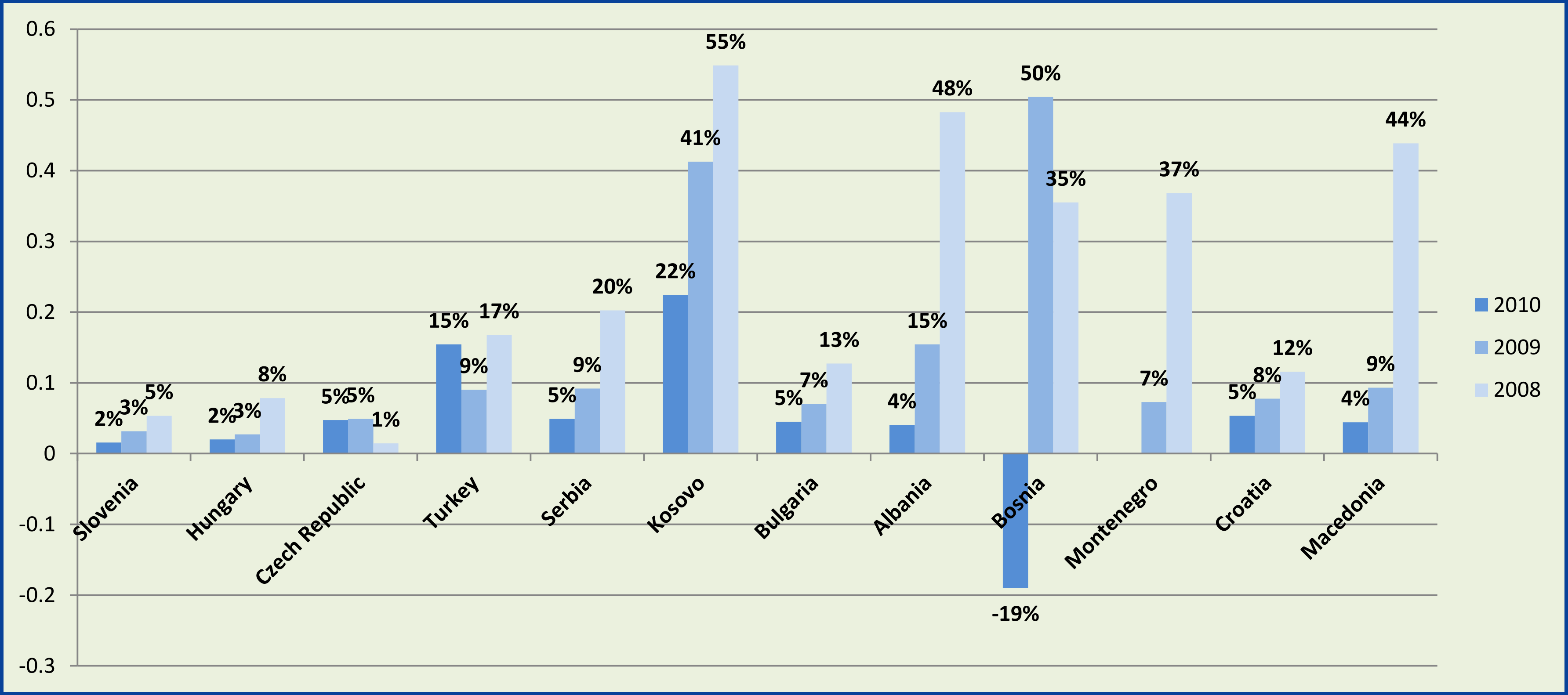

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

POS

Numri i terminaleve POS për 1,000,000 banorë në 2010

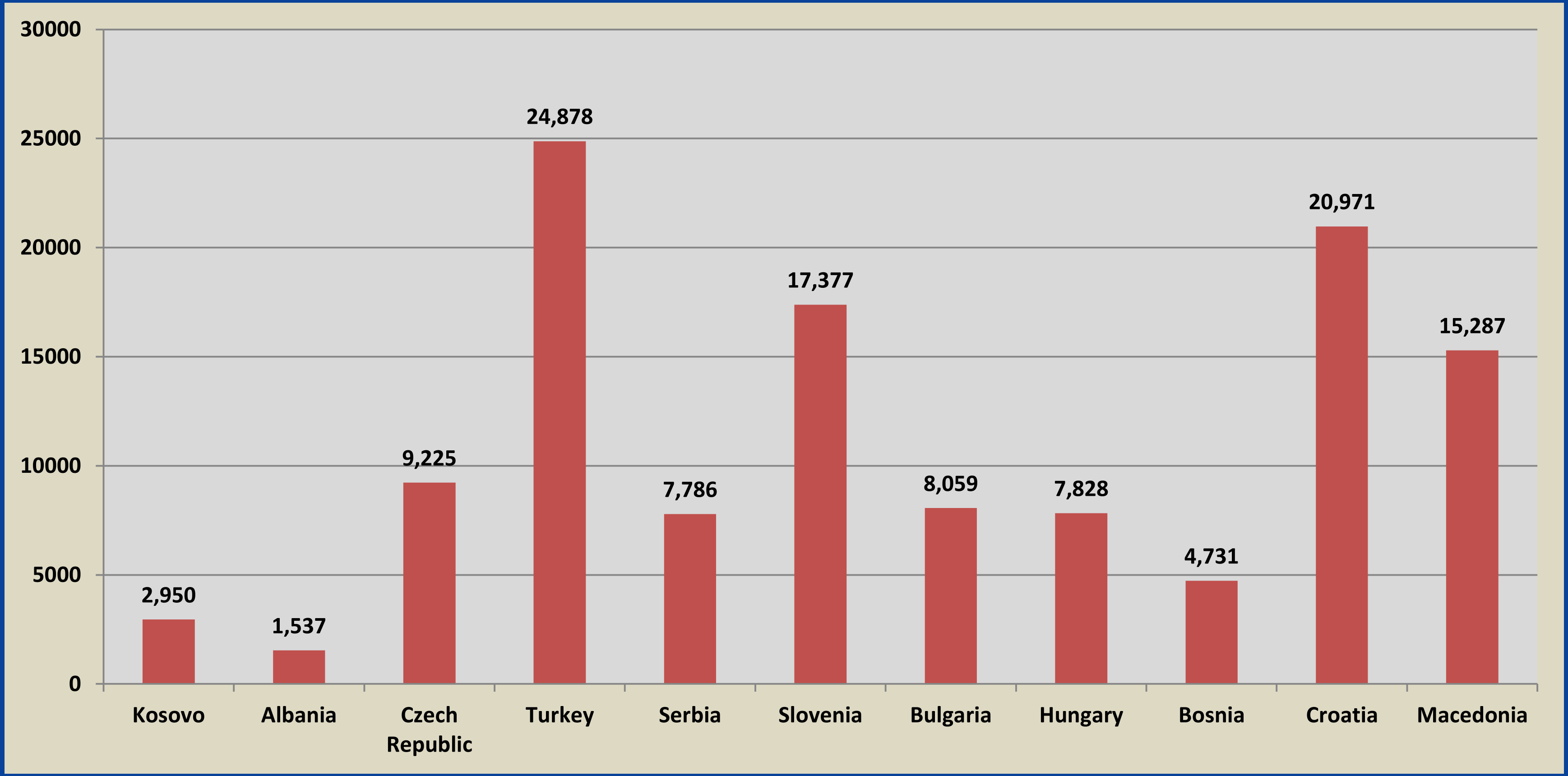

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

POS

Rritja vjetore e numrit të POS-ve në 3 vitet e fundit:

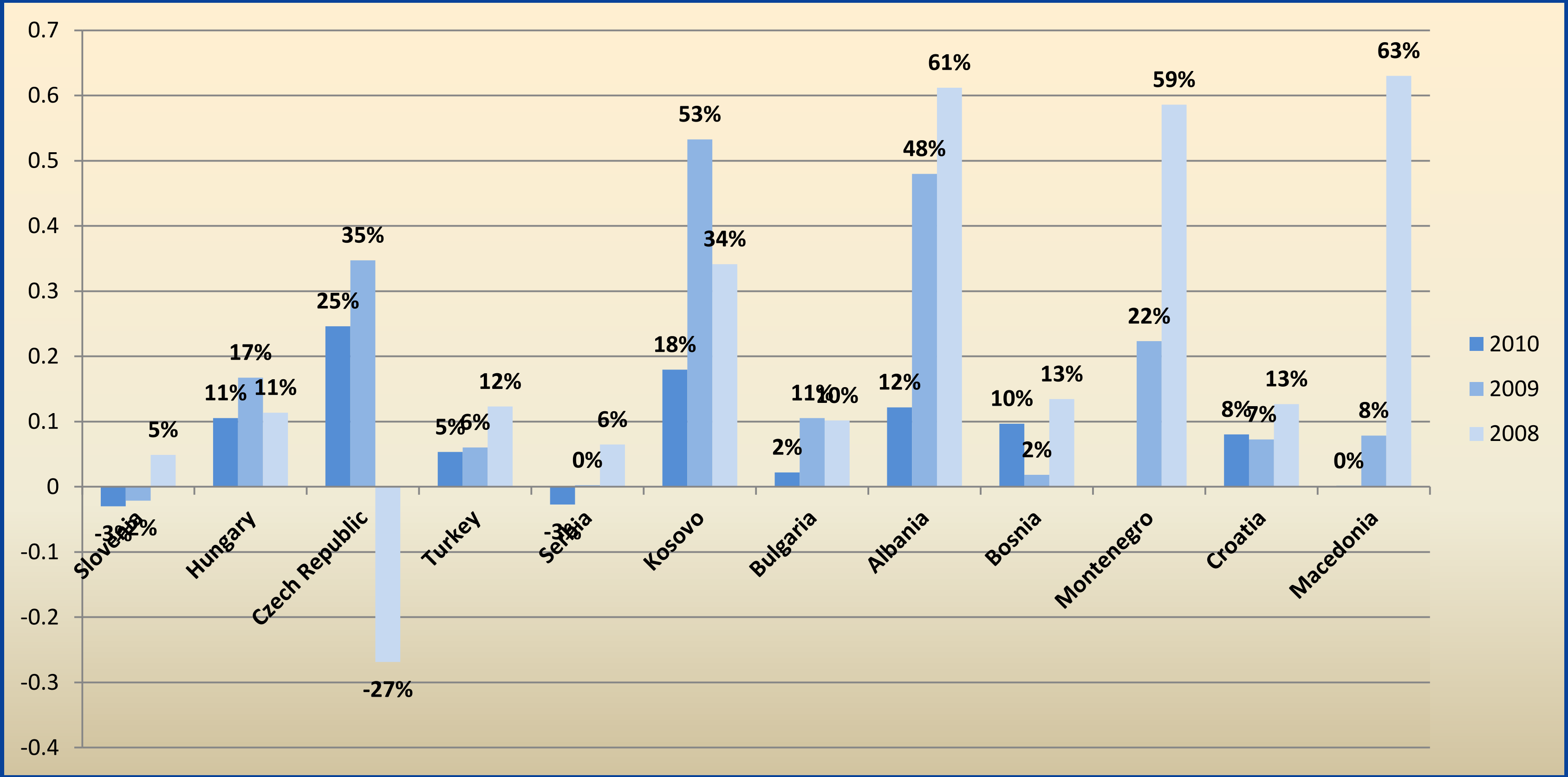

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

Kartelat e Kreditit

Numri i kartelave të kreditit për 1,000,000 banorë në 2010

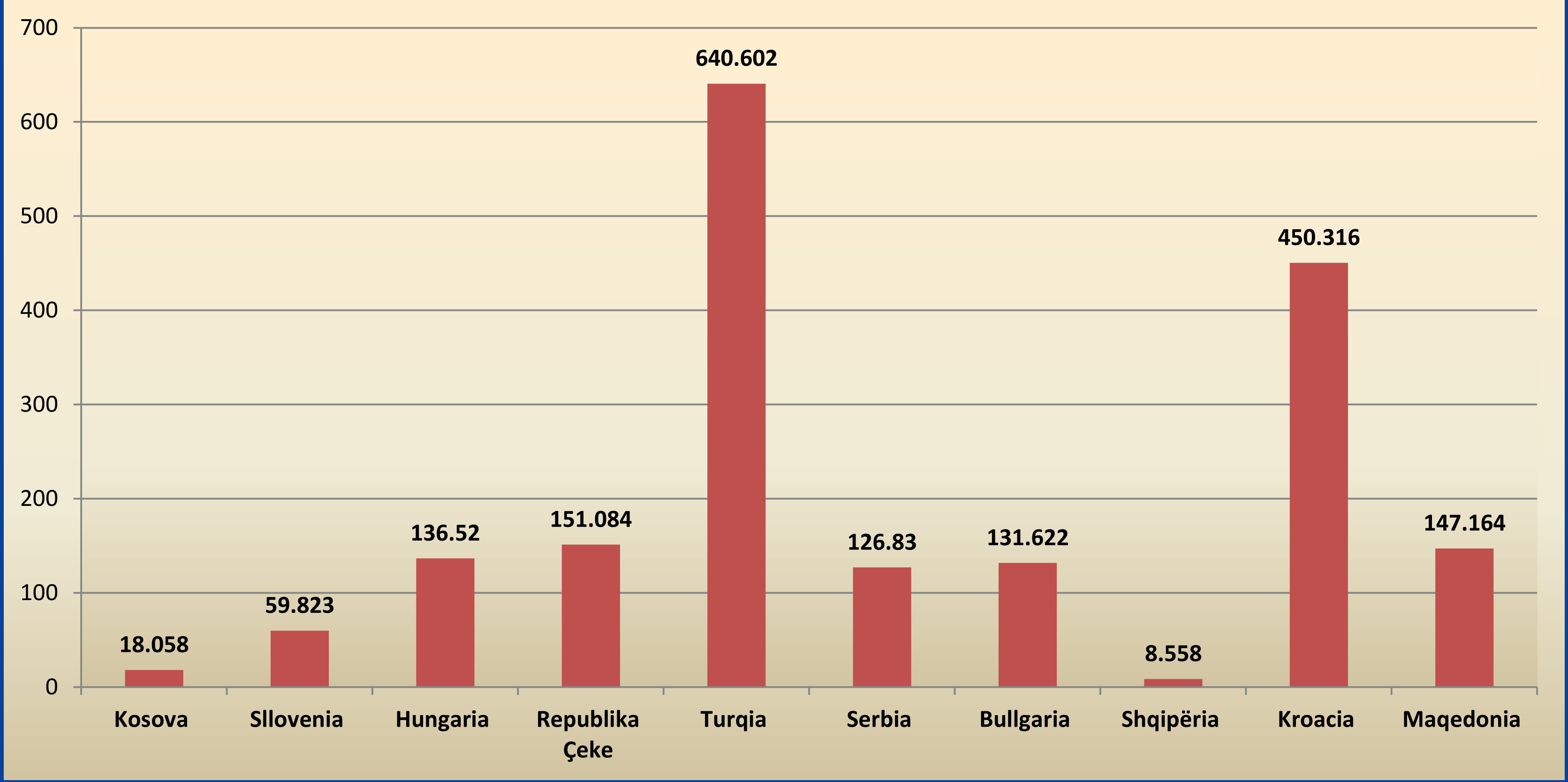

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

Kartelat e Debitit

Numri i kartelave të debitit për 1,000,000 banorë në 2010

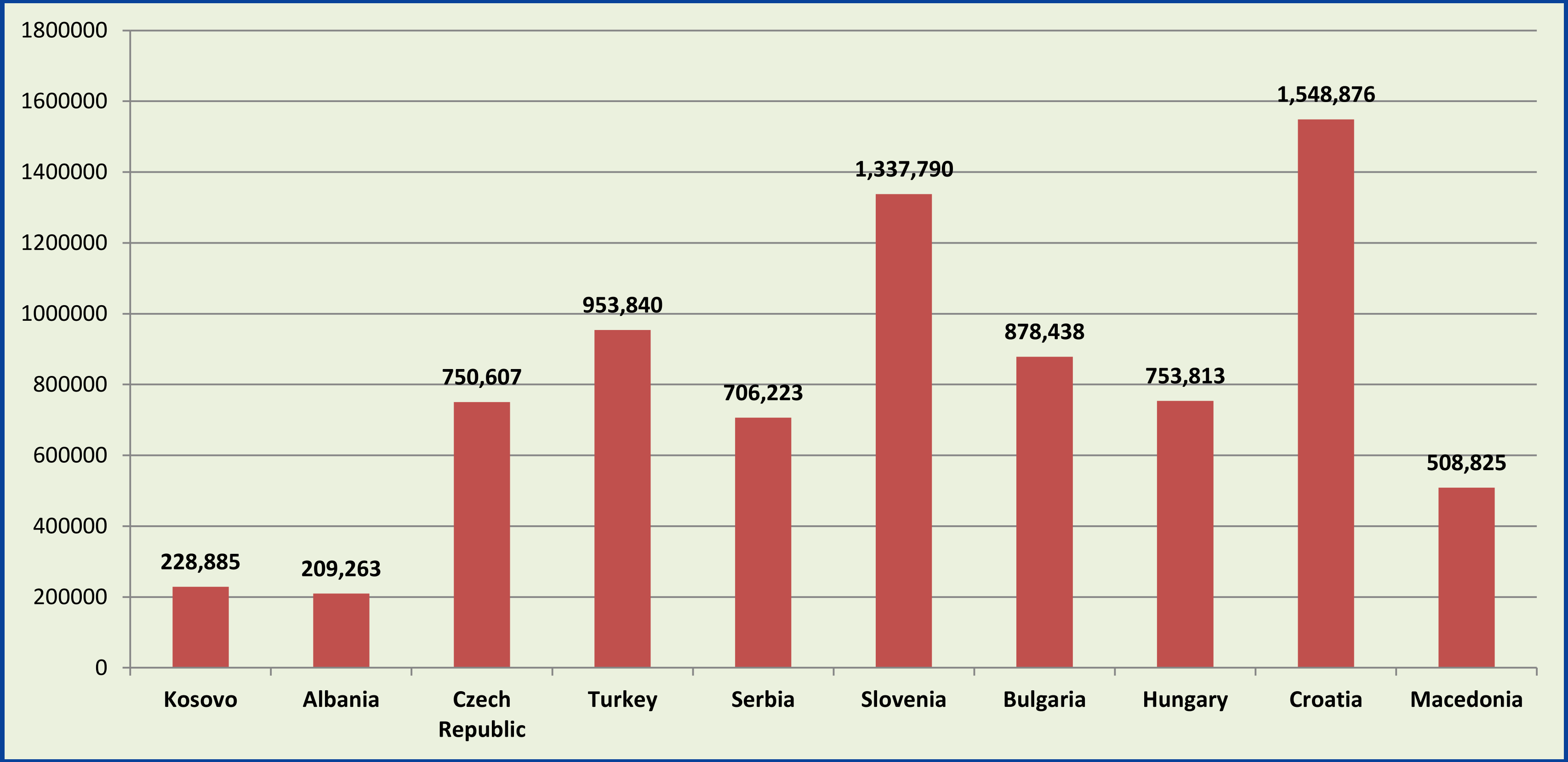

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

Total Kartela

Numri i kartelave bankare (debiti dhe krediti) për 1,000,000 banorë në 2010

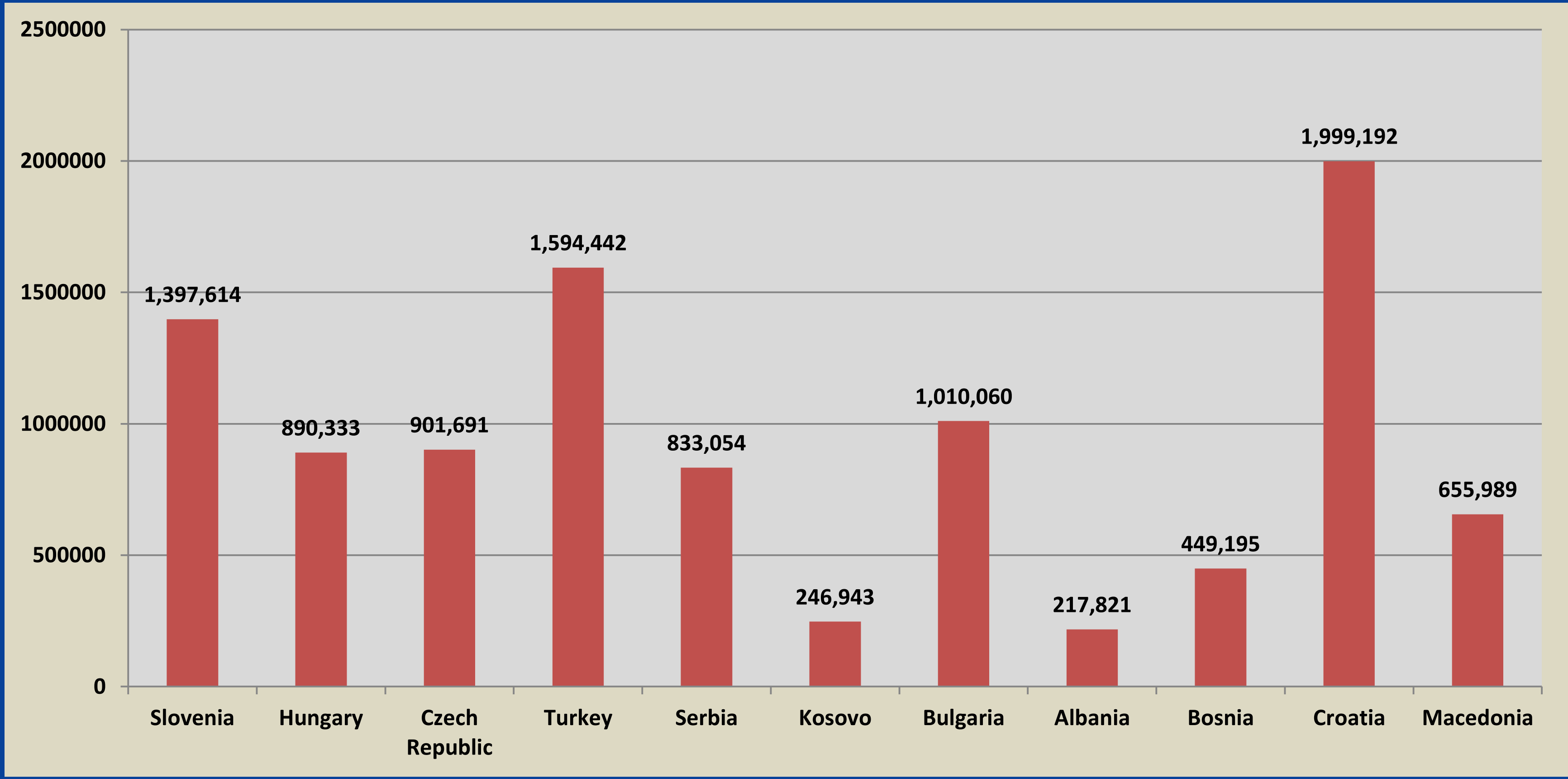

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

Llogaritë E-Banking

Numri i llogarive E-Banking për 1,000,000 banorë në 2010

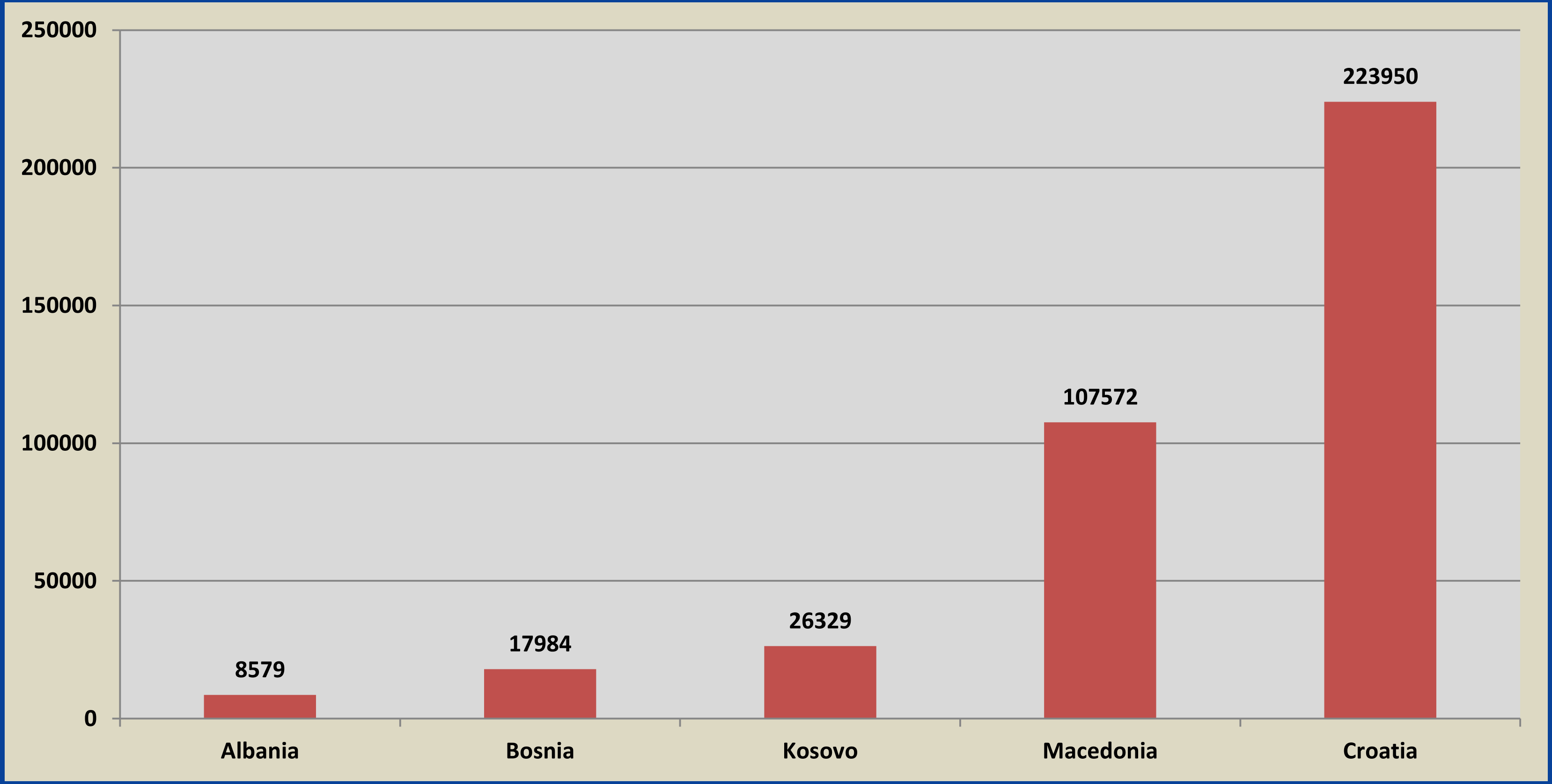

* Të dhënat janë marr nga bankat qendrore dhe autoritetet mbikëqyrëse rregullative

Konkluzionet (1)

- Kosova ka filluar zhvillimin e sektorit të saj bankar dhe të infrastrukturës së pagesave nga zero pas luftës në vitin '99, shumë më vonë se shtetet në Evropën Juglindore dhe Qendrore.
- Infrastruktura e terminaleve (ATM dhe POS) është në rritje me një ritëm më të shpejtë se rritja mesatare në rajon. Megjithatë, aktualisht sa i përket terminaleve për 1 milion banorë, Kosova ka:
  - **ATM**: Numrin më të vogël të ATM-ve në rajon (198), 4 herë më pak se Sllovenia dhe 2 herë më pak se Maqedonia
  - **POS**: Numrin e dytë më të vogël të terminaleve POS në rajon (2,950)
- Numri i kartelave për pagesë është duke u rritur, megjithatë Kosova është ende prapa vendeve të tjera në Evropën Lindore dhe Qendrore. Kosova është vetëm përpara Shqipërisë sa i përket numrit të kartelave të pagesës për 1 milion banorë.

Konkluzionet (2)

- Edhe numri i instaluar i terminaleve POS në Kosovë është çorientues, pasi shumë pika të shitjes kanë POS terminale nga disa banka. Instalimi i shumë terminaleve në një vend është i domosdoshëm pasi nuk ekziston qendër procesuese dhe kliringu për kartela dhe për pasojë asnjë marrëveshje ndërveprimi të rrjeteve ndërmjet bankave (duhet pasur parasysh se e njëjta gjë ndodh edhe me ATM-ët).

Instalimi i shumë ATM-ve në një vend, pranë NEWBORN-it

Konkluzionet (3)

- Mungesa e ndërveprimit bankar ose ndërlidhjes së rrjeteve të kartelave në Kosovë shkakton joefikasitet.

- BQK-ja në bashkëpunim me bankat komerciale dhe akterë të tjerë kanë përgatitur Strategjinë për zhvillimin e Sistemit Kombëtar të Pagesave, i cili merret edhe me pagesat me vlera të vogla *(shtylla 3)*. Objektivi i përgjithshëm i strategjisë është të sigurojë ekonominë me një gamë të gjerë të sigurt dhe efikase të shërbimeve të pagesave *.

* Dokumenti i strategjisë është i publikuar në faqen zyrtare të BQK-së: http://www.bqk-kos.org/?cid=1,59,306

4. Pyetje, kërkesa dhe propozime

Faleminderit

Këshilli Kombëtar i Pagesave
http://www.bqk-kos.org/?cid=1,59,55